

FOTOĞRAF: FATMA ŞAFAK PINARBAŞI

'Mavi Orman'a Tekrar Yolculuk

Yazar ve yoga eğitmeni Defne Suman'ın ilk kitabı Mavi Orman ikinci baskısı ile yine raflarda. Defne Suman'ın kendinden yola çıkarak varlığa dair meseleleri anlattığı bu içten kitabıyla ilgili kendisiyle sohbet ettik.

söyleşi gülçin özsoy

YOGA JOURNAL TÜRKİYE Kitabın ilk basıldığı tarih üstünden uzunca bir süre geçmesine rağmen ikinci baskı sizce neden hala aynı sıcaklıkta okunabiliyor?

DEFNE SUMAN Bence en önemli nedeni Türkçe olması. Biz ait meseleleri bize ait bir dille anlattığı için. Bir Türk kadını olarak yoga yoluna baş koymanın sadece bizim anlayabileceğimiz yerel bir tarafı vardır. Bunu biraz içlenerek biraz da mizahla anlattım. Herkes içinde kendisinden bir şeyler buldu. Öte yandan Mavi Orman'ın evrensel bir yönü de var. O da özünü, özgürlüğü arayan insanın öyküsü. Bu da kitabın çok hızlı değişen zamana karşı neden dayandığını açıklıyor bence. Bir de tabii son yedi yılda ülkemizde yoga yapanların sayısı katlanarak arttı. Yogaya sevdalıları Türkçe bir yoga hikayesi olan Mavi Orman'ı başucu kitabı yaptılar.

YJT Bu süreçte kişisel ölçekte hayatınızda ve toplumsal ölçekte yaşamımızda neler değişti? Nasıl değerlendiriyorsunuz?

DS Son yedi yılda gezegenimizde yaşamak gözle görülür bir biçimde zorlaştı. Kabadayı tavırların meşrulaştığı, güvenlik adına özel hayatlarımızın röntgenlendiği, özgürlüklerin kısıtlandığı, savaşın, ayrımcılığın, milliyetçiliğin ve şiddetin en apolitik olanımızın bile gününü etkilediği bir düzende bulduk kendimizi. Tüm bu kısıtlamalar beni üzerken, bir yandan da kıskırtıyor. Yazıyorum. Öğretiyorum. Mavi Orman'dan sonra üç roman yazdım, yoga hocası ve öğrencisi olarak ilerledim. Çok sayıda öğrenci yetiştirdim. Onlara samimiyeti ve cesareti öğretme bildiğimi umuyorum. Ve tabii belki de hayatımdaki en önemli gelişme: Evlendim. Attığım en cesur adımdı. Evlilik içsel sınırlarımı aşıp istediklerimi samimiyetle dile getirme konusunda bana çok şey öğretti, hâlâ da öğretiyor.

YJT 'Mavi Orman' öğrencilerinizin bir çoğunun sizinle ilk buluşma noktası oluyor. Öğretmen/öğrenci ilişkisine kitaplar aracılığıyla daha yüz yüze görüşmeden başlıyorsunuz. Bunun yoga öğretmenliğinizi, öğrencilerinizle aranızdaki ilişkiyi nasıl etkilediğini anlatabilir misiniz?

DS Bu tabii ki başta dengesiz bir ilişki yaratıyor. Onlar benim hakkımda her şeyi biliyorlar. Çocukluğumu, sevdiğim şarkıları, annemi, babamı. Ben sadece isimlerini biliyorum. Bu yüzden ben onlardan biraz çekiniyorum. Zamanla aşıyoruz tabii. Beraber büyüyorum, geliştirim. Bazen de şu oluyor: Bir kitap kahramanı olarak tanıdıkları insanla birebir ilişkiye girdiklerinde bazı öğrenciler hayal kırıklığına uğruyor. Hayal ettikleri gibi bir karakter çıkmıyor, ya da öyle şeyler. Bir de şu var: Ben Mavi Orman'daki yazıları 2007 yılında yazmaya başladım. O zamandan beri hayatımda çok şey değişti. Yazdıklarımın çoğunu hatırlamıyorum. Oysa öğrenciler kitabı yeni okumuş, kitabı defalarca okumuş oluyorlar. Karşılarındaki hoca ile başuçarlarındaki kitabın anlatıcısı çelişince bozuluyorlar bazen. Cesareti ve samimiyeti öğrenenler içlerini açıyor, konuşuyoruz. Diğerleri küsüyor ve gidiyor.

YJT Mavi Orman ardından sırasıyla Saklambaç, Emanet Zaman ve Yaz Sıcaklığı... Aslında hayatınızın dönemlerini anlatarak başladığınız yayın serüvenine romanlarınızda belli dönemlere odaklanarak, o zamanki ruhu aktararak devam ediyorsunuz. Sizin için zaman nasıl ilerliyor?

DS Edebiyat çocukluğumdan beri yalanarak uzaktan baktığım bir alandı. Kahramanlarım hep kitaplardandı. Bu alanda yaptırımla var olmak benim için rüya gibi bir şey. Roman yazarken geçmişe gitmeyi seviyorum. Zamanın çizgisel algısı bozuluyor. 1981 yılında bir çocuk perdelerin arkasından benimle konuşuyor. Veya daha da geriye gidebiliyorum. 1921 yılında bir yenyetmenin duygularına tercüman oluyorum. O arada o eski sokaklarda dolaniyorum. İnsan oluş hiç değişmiyor aslında. Hepimiz biraz çaresizlik, hayret ve biraz da sevinçle hayat treninin penceresinden görünenleri seyrederek yol alıyoruz. Bir tren dolusu insanla beraber yolculuk. Zaman böyle ilerliyor işte.

YJT Derslerinizde yogayı anlamak için öğrencilerin roman okumasını öneriyorsunuz. Bunun ardında yatan sebep nedir?

DS Sadece roman değil, Türk edebiyatı okumalarını söylüyorum. Özellikle ders verenlerin. Yoga Türkçesi insanın tüylerini diken diken ettirecek kadar yapay bir dil çünkü. Bir sebebi bu. Öte yandan edebiyat insanlık halini farklı sahneler ve çatışmalar bağlamında gözler önüne serer. Bir hali anlamamızı değil, o hali hissetmemizi sağlar. Yoga da anlayarak değil, hissederek, tecrübe ederek benimsenebilecek bir alan olduğundan kendine "yoga haritası" arayanların yoga kitapları değil edebiyat okumalarını öneriyorum. Tanpınar'ın Huzur'u yoga felsefesine dair bilmek istediğiniz her şeyi anlatır. Ve Pamuk'un Benim Adım Kırmızı'sını okursanız yoga öğrenciliği ve hocalığı nasıl bir şeydir anlarsınız.

YJT Yeni kitabı elimize ne zaman alabileceğiz?

DS Ekim ortasında inşallah.

dahası için defnesumanyoga.com